

Cap a una necessària i irreversible naturalització

L'1 de gener de 2010 vam deixar de fer servir productes herbicides i fitosanitaris (pesticides) a tots els espais públics. Ja feia uns anys que realitzàvem proves per preveure una transició de manera progressiva i controlada. Aquesta és una molt bona notícia per a la salut de tothom, la qualitat de l'aigua, el medi ambient i la biodiversitat del nostre poble. Fa quinze anys que hi treballem i enguany ho celebrem amb felicitat.

Amb aquesta important decisió vàrem haver d'adaptar i canviar els nostres mètodes de manteniment i, com no podia ser d'una altra manera, va canviar l'estètica dels nostres espais públics. Aquests canvis són positius i tots ens en beneficiem.

Ara, ens toca prendre una altra gran decisió. En els últims vint anys hem viscut cinc períodes de sequera. El darrer durant els anys 2007-2008. Novament ens hi trobem, i sembla que serà el més sever i perllongat d'aquests últims vint anys. Una sequera que afecta a tothom. Veurem com es marceixen els jardins i les plantes no adaptades a períodes llargs de sequera. També veurem quins espais resisteixen millor aquesta situació. Aprendre i comprovarem, encara més, si el model de jardineria que estem dissenyant i portant a terme, és resilient i capaç de sobreviure a les condicions, cada dia més dures, del nostre clima.

Per adaptar-nos i intentar mitigar els efectes del canvi climàtic, com administració, hem de ser capaços d'actuar més fermament en l'espai públic. L'ONU, amb l'agenda 2030 i amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible ens està recordant que estem davant d'una emergència climàtica global que ens afecta a tots i a cada un de nosaltres. És per això que hem de transformar els nostres pobles i ciutats per ser capaços de sobreviure aquest ja irreversible canvi climàtic que ens aboca a un clima més rigorós en temperatures i precipitacions.

Aquesta sequera, ens permet una nova oportunitat d'aprenentatge per entendre que necessitem reconvertir el nostre poble en un espai més acollidor i habitable. Hem de ser capaços d'acceptar que les voreres siguin més permeables amb més espais de terra, que sí, haurem de trepitjar. Aquests espais permeten la infiltració d'aigua al subsòl ocupat per les arrels d'aquells vegetals, els arbres, que ens ofereixen gratuïtament un munt de beneficis (ombra, frescor, captació de partícules contaminants, espai de refugi per a fauna...). Permet baixar la temperatura del sòl i, per tant, la temperatura del nostre voltant.

També entre tots hem de prendre la decisió de ser més tolerants amb la natura en tota la seva dimensió. L'ecosistema ciutat, ha de ser obert i necessita imprescindiblement la natura per poder funcionar. Necessitem tenir plantes, arbres, moltes plantes i molts arbres, però també necessitem tenir ocells, petits vertebrats i sobretot, insectes. Gran part dels insectes són els nostres petits però, grans aliats per la nostra salut. Molts d'ells ens ajuden a controlar les plagues dels arbres i plantes i, sense ells no podríem tenir els espais verds saludables, sense cap tipus de pesticida. Hem de ser més tolerants amb tots ells i amb totes les plantes silvestres i espontànies que deixem créixer arreu de l'espai públic. Hem de ser més tolerants amb la natura i algunes de les molèsties que ens puguin ocasionar puntualment (fruits, fulles, plagues, malures, pol·len i al·lèrgies...).

Hem de ser capaços entre tots d'ensenyar i recordar a tothom que hem de formar part de la natura i que hem de poder conviure d'una forma més estreta i propera. La necessitem i per això hem de treballar conjuntament amb ella i no contra ella.

Les zones de sauló a les voreres i places, les plantes espontànies (males herbes), els prats sense sega, les fulles i les flors marcides, els insectes, ocells i ratpenats, els passeigs herbats, les plantes en els murs, els marges, les voreres, peus d'arbres, els espais de drenatge, els jardins sense reg... Realment ens molesten tant? Realment són tan lletjos i antiestètics? Realment podem considerar-los com una molèstia? Hem de ser conscients que tot això és i ho fem en benefici de tots.

Atès que estem en un moment crucial per la humanitat, hem de reconèixer com a nostra la natura que ens envolta i que necessitem tenir-la ben a prop dins del nostre poble. Necessitem tenir el nostre municipi més naturalitzat, més verd, més viu amb més terra sota els nostres peus i amb més espais plens de biodiversitat. Una biodiversitat que treballa a favor de nosaltres i, és per això, que nosaltres hem de treballar també amb i per ella.

Comptem amb vosaltres per recolzar-nos en aquesta forma de gestió que creiem positiva i necessària i que ens proporcionarà millores pel que fa a la preservació de recursos hídrics, en el desenvolupament i augment de la biodiversitat urbana, en la mitigació de les altes temperatures, en la qualitat de l'aire que respirem i sobretot, sobretot, en la nostra salut física i mental, en la qualitat de vida de tots.

Gràcies per respectar els vostres espais verds dia a dia, més vius i naturalitzats.

Abril de 2023

Servei d'Espais Verds.
Ajuntament de Malgrat de Mar